

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-15668-012
Otsuse kuupäev	19. dets 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	Germdec OÜ, 14554372
Tarbija nõue	Lepingust taganemine
Asja läbivaatamise aeg	17. dets 2022

Resolutsioon:

1. Tarbija avaldus rahuldada osaliselt. Kaupleja peab tarbijale tagastama 1138 eurot ning tasuma seadusjärgset viivist 16.96 eurot.

1.2. Jätta rahuldamata tarbija kahju hüvitamise nõue 200 euro osas.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakoh tule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Avalduse kohaselt ei ole Tarbijale üle antud e-kauplusest comfy.ee 18.05.2022 tellitud kaupa ning ettemaksuna tasutud rahasummat ei ole Tarbijale tagastatud. Kauba eeldatav tarneaeg oli kuni 13.07.2022.

Tarbija nõudeks on ostusumma tagastamine.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on lubanud Tarbijale tagasimakse teha hiljemalt 22.11.2022, kuid ei ole seda teinud.

Komisjoni põhjendus:

Kuna kaupleja ei ole tarbija nõudele sisuliselt vastanud, võtab komisjon tarbijakaitse seaduse § 48 lg 6 kohaselt vaidluse lahendamisel aluseks tarbija avalduse ja olemasoleva teabe.

Tarbija esitas kaupleja vastu nõude üleantu tagastamiseks. Komisjon, tutvunud tarbija avaldusega ning sellele lisatud materjaliga, leidis, et tarbija avaldus kuulub rahuldamisele.

Poolte vaheline leping vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses ning kuna leping sõlmiti sidevahendi abil, vastab see ka VÕS §-s 52 kirjeldatud lepingule. Tarbija võib

sidevahendi abil sõlmitud lepingust taganeda põhjust avaldamata 14 päeva jooksul (VÕS § 56 lg 1), kusjuures vastav tähtaeg hakkab üldjuhul kulgema päevast, mil tarbija või tema poolt nimetatud kolmas isik on saanud asja füüsiliselt enda valdusse (§ 56 lg 1¹). Praegusel juhul on tarbija taganemise põhjusena tuginenud lepingu rikkumisele, kuivõrd kaupleja jättis tellimuse täitmata ja tellitud kauba tarbijale saatmata.

Müügilepingut reguleerivate normide kohaselt on müüja põhikohustuseks asja üleandmine ja ostjal omandi tekkimise võimaldamine (VÕS § 208 ja § 209). VÕS § 76 lg 1 järgi tuleb kohustus täita vastavalt lepingule; lg 3 kohaselt loetakse kohustus täidetuks, kui see on täidetud täitmise vastuvõtmiseks õigustatud isikule õigel ajal, õiges kohas ja õigel viisil.

Esitatud tõenditest nähtub, et leping on poolte vahel sõlmitud, kokkulepitud ostuhind on tarbija poolt kauplejale tasutud, kuid lepingu esemeks olevat kaupa ei ole tarbijale saadetud ega üle antud, millest järelduvalt on kaupleja rikkunud oma lepingulist kohustust.

VÕS § 116 lg-s 1 toodud lepingust taganemise üldnormi kohaselt on taganemise õigustatud juhul, kui teine lepingupool on lepingulist kohustust oluliselt rikkunud. VÕS § 208 lg 1 järgi on müügilepingus müüja peamine kohustus anda ostjale asi üle. Tõendatud on, et kaupleja rikkus oluliselt oma lepingulist kohustust ja ei andnud tarbijale ostetud kaupa üle. Tarbija müügilepingut taganemise nõue on põhjendatud ja kuulub rahuldamisele.

Lepingust taganemise korral võib VÕS § 189 lg 1 alusel kumbki lepingupool nõuda tema poolt lepingu alusel üleantu tagastamist. Tarbija ei ole ostetud asju kätte saanud, kaupleja peab tarbijale tagastama tarbijalt saadud ettemaksu.

Komisjon analüüsib ka tarbija viivise nõuet. Komisjonile esitatud materjalidest ei nähtu, et poolte vahel oleks olnud lepinguline viivis, seega antud juhul kohaldub seadusjärgne viivis.

VÕS § 113 lg 1 sätestab, et rahalise kohustuse täitmisega viivitamise korral võib võlausaldaja nõuda võlgnikult viivitusintressi (viivis), arvates kohustuse sissenõutavaks muutumisest kuni kohase täitmiseni. Viivise määraks loetakse käesoleva seaduse §-s 94 sätestatud intressimäär, millele lisandub kaheksa protsenti aastas. Kui lepinguga on ette nähtud kõrgem intressimäär kui seadusjärgne viivisemäär, loetakse viivise määraks lepinguga ettenähtud intressimäär. Riigikohus on lahendis nr 3-2-1-110-05 märkinud, et viivist saab nõuda kohustuse sissenõutavaks muutumisest arvates.

VÕS § 113 lg 2 sätestab, et kui rahalise kohustuse täitmise aeg ei ole kindlaks määratud, muu hulgas kahju hüvitamise või alusetu rikastumise väljaandmise või taganemisest tuleneva väljaandmise nõude puhul, arvestatakse võlgnetavalt rahalt viivist alates ajast, mil võlausaldaja teatas võlgnikule oma nõudest või esitas raha sissenõudmiseks hagi või maksekäsu kiirmenetluse avalduse. Kui tasu maksmise aeg ei ole kindlaks määratud vastastikuse lepingu puhul, arvestatakse tasult viivist alates käesoleva seaduse § 82-1 lõikes 1 sätestatud ajast.

Asjaoludest nähtub, et tarbija esitas rahalise nõude (lepingust taganemine) 11.10.2022, seega tuleb arvutada viivist alates eeltoodud kuupäevast rahaliselt nõudelt summas 1138 eurot. Komisjon märgib, et perioodi 11.10.2022 - 17.12.2022 (otuse tegemise aeg) eest 8% aastas (0.021918% päevas) on kaupleja kohustatud tasuma seadusjärgset viivist 68 päeva eest 16.96 eurot. Viivisemäär on arvutatud VÕS § 113 lg-s 1 sätestatud seadusjärgse viivisemäära alusel.

Viimaks analüüsib komisjon tarbija kahju hüvitamise avaldust.

VÕS § 101 lg 1 p 3 alusel võib tarbija (võlausaldaja) mh nõuda kahju hüvitamist. Riigikohus on märkinud lahendis 3-2-1-130-15, et VÕS § 115 lg 1 ning §-de 127 ja 128 alusel võib võlausaldaja lepingu rikkumise korral nõuda kahju hüvitamist, kui on täidetud eelkõige järgmised üldised eeldused:

- võlgnik on lepingut rikkunud (VÕS § 115 lg 1);
- võlgnik vastutab lepingu rikkumise eest (VÕS § 115 lg 1);
- võlausaldajale on tekkinud või tekib kahju (VÕS § 127 lg 1, § 128);
- kahju on hõlmatud rikutud lepingulise kohustuse kaitse-eesmärgiga (VÕS § 127 lg 2);
- kahju oli rikkumise võimaliku tagajärjena võlgnikule lepingu sõlmimise ajal ettenähtav, v.a kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu (VÕS § 127 lg 3);
- rikkumise ja kahju vahel on põhjuslik seos (VÕS § 127 lg 4)(vt RKTko nr 3-2-1-173-12, p 15). (p 11).

Riigikohus on lahendis nr 3-2-1-173-12 toonud välja, et põhimõtteliselt peab kõiki kahju hüvitamise nõude aluseks olevaid asjaolusid TsMS § 230 lg 1 esimese lause järgi tõendama hageja.

VÕS § 103 lg 1 teise lause järgi eeldatakse siiski, et kohustuse rikkumine ei ole vabandatav ja kostja peab kahju hüvitamise kohustusest vabanemiseks tõendama, et rikkumine oli vabandatav. (p 16). Põhjusliku seose tõendamine lepingurikkumise ja kahju vahel (VÕS § 127 lg 4) on samuti hageja ülesanne. (p 18). Kui kahju põhjustab küll võlgniku käitumine, kuid samasugune kahju oleks tekkinud hiljem ka muust asjaolust tulenevalt, tuleb ka muud asjaolu (kahju tekkimise teist põhjust) arvestada.

Samuti on Riigikohus lahendis nr 3-2-1-178-13 märkinud, et kahju ettenähtavuse puhul on oluline selgitada, kas lepingut rikkunud pool pidi arvestama lepingurikkumise korral selliste tagajärgedega, s.o sellist liiki ja sellise suurusega kahju tekkimisega. Kahju ettenähtavust tuvastades tuleb arvestada üldjuhul seda, kas lepingut rikkunud pool nägi või pidi asjas esile toodud asjaoludel kahju ette nägema, kuid majandus- ja kutsetegevuses lepingut rikkunud poole puhul saab lähtuda ka sellest, mida pidi ette nägema sellel majandus- või kutsealal tegutsev keskmine mõistlik isik.

Komisjoni hinnangul ei ole menetluses esitatud materjalide pinnalt võimalik rahuldada tarbija nõuet kahju hüvitamise osas s.o täiendava rahalise nõude osas. Esitatud materjalidest ei nähtu tõendeid tekkinud kahju kohta. Seega on tarbijal õigus lepingust taganeda ning nõuda toote ostuhinna tagastamist ning nõuda viivist. Tarbijal ei ole õigus nõuda kahju hüvitamist, kuivõrd kahju hüvitamiseks vajalikud eeldused on täitmata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu

/allkirjastatud digitaalselt/